



Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.: 13/2583

Dato: 06.9.2013

Høring - forslag til endringer i lov 28. februar 1997 om folketrygd og enkelte andre endringer som følge av henvisning fra psykologer

Legeforeningen viser til brev datert 5. juni 2013 om foreslåtte endringer i lov 28. februar 1997 om folketrygd og enkelte andre endringer som følge av henvisning fra psykologer.

Psykologer har spesialisert kompetanse som er viktig i primærhelsetjenesten, og Legeforeningen har ingen faglige innsigelser mot at psykologer gis anledning til å henvise til deler av spesialisthelsetjenesten. Legeforeningen ønsker samtidig å uttrykke noen generelle bekymringer og innvendinger til det foreliggende forslaget:

Om koordinering med fastlegen: At psykologer i offentlig klinisk virksomhet utløser refusjon ved henvisning og således kan utføre en oppgave som tidligere primært ble utført av fastlegene, innebærer at fastlegens unike koordinerings- og portnerrolle svekkes. I forslaget søker man å hindre dette ved at kopi av henvisning og epikrise skal gå til fastlegen. For at fastlegene skal kunne ivareta sitt listean svar er det viktig at kopi av *all* korrespondanse mellom psykolog og spesialisthelsetjenesten sendes til fastlegen, herunder epikriser, behandlingsnotater mm.

Legeforeningen er samtidig bekymret for at ordningen med kopi av dokumentasjon ikke er tilstrekkelig. Dette er arbeidskrevende, og fastlegen kan raskt bli avskåret fra å lese informasjon i en riktig kontekst som ikke bringer legen inn i saken på en måte som styrker samhandling og teamfunksjon. Man styrker tjenestetilbudet til denne pasientgruppen best ved at fastlegene er på innsiden, med engasjement. I høringsnotatet understrekes det også at «*ved direkte henvisning må psykologen forvisse seg om at nødvendige vurderinger er gjort, herunder evt. behov for somatisk legeundersøkelse når dette anses nødvendig*». Det vil være svært vanskelig for psykologen å forvisse seg om dette. Berettigelsen av en somatisk legeundersøkelse er en faglig vurdering som tilligger legen. Mange psykiatriske sykehuspoliklinikker forutsetter nå at det er gjort en somatisk undersøkelse og tatt nødvendige blodprøver, slik at poliklinikkene kan bruke sin legekompertanse bedre. Man ønsker gjennomgående at resultatet av undersøkelsene skal fremgå av henvisningen. Legens henvisning kan også inneholde viktige aspekter ved pasientens fysiske helse, med relevans for det psykiske behandlingstilbudet. Det finnes en rekke somatiske sykdommer som kan gi psykiske symptomer, eller som kan fremstå som en psykisk lidelse. Det er viktig at psykologer og poliklinikker har et tett og forpliktende samarbeid med fastlegen for å sikre adekvat utredning og oppfølging av somatiske forhold både før, under og etter behandling.

Det er et stort behov for å gå nærmere inn i hvordan koordinering og samarbeid mellom ulike instanser kan fungere på en best mulig måte for pasienten. I vår statusrapport «Tillit, trygghet og tilgjengelighet – styrking av allmennmedisin og fastlegeordningen frem mot år 2020»,

vektlegges viktigheten av fastlegen som knutepunkt i primærhelsetjenesten. Over årene har fastlegepraksiser gått fra å være solopraksiser til gruppepraksiser, fordi det har vært behov for å styrke det faglige fellesskapet. Ved å tilknytte psykologer til større fastlegepraksiser vil man kunne bedre det faglige samarbeidet. Legeforeningen deltar gjerne i møte med Helse- og omsorgsdepartementet og Psykologforeningen for å finne løsninger på hvordan faglig forsvarlig og forpliktende samarbeid kan sikres.

En fragmentert helsetjeneste: Legeforeningen vil uttrykke en generell bekymring for det vi anser som en uthuling av fastlegens listeanvar. Endringsforslaget viser til at stadig flere har fått henvisningsrett (barnevern, sosialtjenesten, BUP). Ved at henvisningsretten spres på flere hender i primærhelsetjenesten, beveger vi oss i retning av en stadig mer fragmentert helsetjeneste, med økende muligheter for feil og manglende oversikt. Legeforeningen har tidligere advart mot en svekking av fastlegens koordineringsrolle i våre to statusrapporter «Tillit, trygghet og tilgjengelighet» (2009) og «Da lykkeliten kom til verden» (2010). Fastlegeordningen er fra departementets side forutsatt å være det mest sentrale koordinerende leddet i helsetjenesten. For at tjenesteapparatet skal være både enkelt og godt koordinert er det avgjørende at de viktigste partene ivaretar sine roller på best mulig måte.

Det er et stort behov for å styrke helsetjenestene for pasienter med psykiske lidelser og rusproblemer, både når det gjelder kvalitet og samordning. Det foreligger en Sintef-rapport om erfaringer med opptrappingsplanen for psykisk helse for barn og unge knyttet til helsesøstertjenesten. Rapporten understreker at brukerne og foreldrene var fornøyde med hjelpen de fikk, men kritisk til manglende samordning. Legeforeningen vil understreke at helsetjenestene for pasienter med psykiske lidelser og rusproblemer må styrkes, både hva gjelder kvalitet og samordning.

Med hilsen
Den norske legeforening



Geir Riise
Generalsekretær



Gorm Hoel
Fagsjef

Saksbehandler:
Sara Underland Mjelva